

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/104/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201133
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522201133.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. č. XXX, t.č. G. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Obec Čirč, deti rodičov, otec: F. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. č. XXX, matka: D. F., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XXX za účasti osoby, ktorej bolo mal. dieťa zverené: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XXX, t.č. G. XXX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:
„E. F., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý odovzdať maloleté dieťa V. F., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti jej otca F. F., nar. XX.X.XXXX.“

II. Súd u k l a d á navrhovateľovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na miestne príslušný súd návrh vo veci samej, a to návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, pričom účastníkmi konania vo veci samej budú maloleté dieťa V. F., jeho rodičia D. F. a F. F. a osoba, ktorej dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľ) sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil osobe, ktorej boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. F. povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti jej otca F. F..

2. Návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Stará Ľubovňa vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4P/112/2021 zo dňa 11.1.2022, rozhodol o zverení mal. V. F. do náhradnej osobnej starostlivosti sestre E. F. z dôvodu, že rodina nežila usporiadaným životom, matka využila deti proti otcovi, obvinila ho z agresívneho správania sa voči deťom po požití alkoholu a zo sexuálneho zneužívania, resp. obťažovania staršej sestry L.. Situácia v rodine bola vnímaná ako výrazne vyhrotená pre mal. V. nepriaznivá až patologická. Neprimeraná situácia v rodine, negatívne správanie sa oboch rodičov v domácom prostredí aj na verejnosti, spôsobovalo priamo zásah do psychiky a integrity mal. V.. Pani E. F. z uvedeného dôvodu súhlasila s vykonávaním osobnej starostlivosti o sestru V. do doby, kým sa situácia nevyrieši. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.2.2022. OR PZ Stará Ľubovňa úradu dňa 29.6.2022 zaslalo oznámenie, v ktorom bolo uvedené, že odbor kriminálnej polície OR PZ Stará Ľubovňa vykonával operatívne preverovanie podozrenia zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 trestného zákona, resp. iného trestného činu. Z uvedeného skutku mal byť podozrivý otec mal. V. F. F.. Preverovaním vecí sa nepreukázalo, že bol spáchaný trestný čin ani iný správny delikt a z uvedeného dôvodu bola vec vyhodnotená bez ďalšej realizácie a operatívne preverovanie bolo ukončené. Sociálnym šetrením bolo zistené, že bytové podmienky rodiny sa nezmenili.. Hygiena

domácnosti bola na dobrej úrovni, v domácnosti bolo teplo. Pre mal. deti má otec k dispozícii základné hygienické potreby, oblečenie, potraviny. Otec uviedol, že pracuje v sociálnom podniku Solisko na pracovnú zmluvu. Príjem do domácnosti má z pracovnej činnosti vo výške 400-500 eur mesačne a prídavku na dve deti vo výške 60 eur mesačne. Matka finančne neprispieva na výchovu a výživu mal. detí. Otec ďalej uviedol, že chce a má záujem zabezpečovať starostlivosť mal. V.. Chce, aby sa vrátila domov a vyrastala so súrodencami. Mal. V. počas rozhovoru uviedla, že sa má dobre, sestra sa o ňu dobré stará, má všetko čo potrebuje a nikto jej neublíži. K otcovi chodí na návštevu a chcela by sa k nemu a súrodencom vrátiť. Otec jej kúpil bicykel. Na návštevu prišla aj matka, ktorá jej priniesla oblečenie (legíny, tričko a botasky) a sladkosti. Vo voľnom čase rada bicykluje, hrá sa vonku s kamarátmi. Matka D. F. nežije v spoločnej domácnosti s otcom a mal. deťmi. Opustila spoločnú domácnosť. Dôvodom je nový priateľ s ktorým žije a pracuje v Dubnici nad Váhom vo fabrike na výrobu automobilov. Mal. deti navštívila v mesiaci jún 2022. Priniesla im sladkosti a oblečenie. Úrad telefonicky overoval úroveň starostlivosti o mal. deti u ošetrujúcej lekárky MUDr. Terkaničovej, ktorá v telefonickom rozhovore uviedla, že mal. L., mal. A. aj mal. V., ktorá je zverená sestre E. F. majú absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania. Do ambulancie chodia upravené a čisto oblečené. Nebývajú často choré. Obec Čirč vo svojej správe zo dňa 5.8.2022 uvádza, že rodina žije v osade v obci Čirč v drevenej chatrči pozostávajúcej z dvoch izieb a predsiene, bez sociálneho zariadenia, bez vody. Otec pracuje ako pomocný stavebný robotník v sociálnom podniku obce Čirč - Solisko. Rodina nie je poberateľom hmotnej núdze. Otec o deti sa stará primerane svojim možnostiam. Hygiena detí je na dobrej úrovni, chodia čisto oblečené, prístup k pitnej vode majú prostredníctvom stojanov na výdaj vody. Deti majú zabezpečené základné životné potreby, školské pomôcky aj školská dochádzka detí je v poriadku. Zo šetrenia obce v rodine vyplynulo, že otec sa o rodinu stará dostatočne. V závere navrhovateľ zdôraznil, že dôvody pre ktoré bolo mal. dieťa zverené do NOS pominuli. U otca mal. dieťaťa sa nepreukázalo, že spáchal trestný čin. Je teda v najlepšom záujme mal. V. F., aby náhradná osobná starostlivosť bola zrušená a dieťa sa vrátilo do biologickej rodiny. Žiť s otcom a súrodencami v spoločnej domácnosti bolo želaním aj mal. V.. V súlade s č. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. je v najlepšom záujme mal. dieťaťa zachovať jeho rodinné prostredie a starostlivosť poskytovanú rodičom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zanikli dôvody, pre ktoré bolo maloleté dieťa zverené do NOS. Otec zabezpečuje osobnú starostlivosť dvom súrodencom maloletej a s poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, navrhujú aby súd vydal neodkladné opatrenie. K návrhu pripojil rodný list maloletého dieťaťa.

3. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2P/104/2022 zo dňa 16.8.2022 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka, a to Obec Čirč.

4. Súd sa oboznámil s doloženými listinnými dôkazmi ako aj s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/112/2021, ktorý sa týka mal. dieťaťa a ustálil, že skutkov stav zodpovedá stavu ako ho opísala navrhovateľ v návrhu.

5. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 361 C.m.p. súd nariadi neodkladné opatrenia aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

7. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

10. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

11. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený.

Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

12. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

16. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa čl. 5 prvá veta zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

21. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 30 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

Právne posúdenie vecí:

24. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

25. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím.

Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov.

26. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

27. V danom prípade je súd toho názoru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa. Dôvody pre ktoré bola mal. V. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestre pominuli, podozrenie voči otcovi že spáchal trestný čin sa nepotvrdilo, otec má vytvorené vhodné podmienky aby zabezpečoval osobnú starostlivosť o mal. V., žiť s otcom a súrodencami je aj želaním dieťaťa. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v osobnej starostlivosti rodičov, v danom prípade jej otca, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel a nariadil osobe, ktorej boli dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, E. F., aby maloleté dieťa odovzdala do starostlivosti jej otca F. F..

28. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej, a preto súd v súlade s § 360 ods. 2 C.m.p. a § 336 ods. 1 C.s.p. uložil navrhovateľovi povinnosť podať v určenej lehote návrh vo veci samej, t.j. návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. V prejednávanej veci sa nejedná o prípad predpokladaný ustanovení § 336 ods. 1 C.s.p., a to že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, pretože je potrebné vykonať vo veci ďalšie dokazovanie, predpokladané v ustanovení § 47 a nasl. Zákona o rodine.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).